Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (jud. Victor Sîrbu)
Dosarul nr. 3a-1534/25 (2-21165221-02-3a-29042025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

12 august 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Cașcaval Andrei și Bostan Angela
Grefier Mazurchevici Maria

Judecînd în ședință publică, cererile de apel declarate de ***SRL „Orhei-Vit”*** și de ***Serviciul Vamal*** asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 decembrie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Orhei-Vit” către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 02.12.2021, SRL „Orhei-Vit” a depus acțiune în instanța de judecată îndreptată către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a indicat că, în perioada 21.04.2021-30.09.2021, Biroul Vamal Centru a efectuat la S.R.L. „Orhei-Vit”, reverificarea pe anii 2017-2021 a corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial la importul de mărfuri contingente la poziția tarifară ***** și verificarea corectitudinii atribuirii codului mărfii.

Astfel, în procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, Biroul Vamal Centru a concluzionat că S.R.L. „Orhei-Vit” a încălcat art.32 din Codul vamal și art.27 din Legea 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, prin beneficierea neîntemeiată a tratamentului tarifar preferențial total (mărfuri contingente) și urmează în temeiul art. 12711 alin. (1) lit. a), art. 12713, art. 1811, art. 2022, art. 2023, alin. (1) lit. g) alin. (2) lit. e), art. 2027, art. 2029

Codul vamal, Nomenclatura Combinată a Mărfurilor a RM aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014 pentru mărfurile importate în baza declarațiilor vamale indicate (*****), recalcularea și încasarea obligației vamale în sumă totală de 332 524,55 lei (inclusiv TV - 277103,78 lei și TVA - 55420,77 lei). Totodată, în urma recalculării drepturilor de import, va fi calculată majorarea de întârziere (penalitatea), în conformitate cu prevederile art. 228 Cod fiscal și art. 129 Cod vamal.

La 19.10.2021, S.R.L.„Orhei-Vit" a depus Dezacordul parțial la Procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea ce ține de constatările privind încălcarea legislației vamale la importul sub tarif preferențial a mărfii contingente cu poziția tarifară *****, conform declarațiilor vamale nr.***** din 04.08.2017.

Prin Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021, Biroul Vamal Centru a dispus încasarea de la S.R.L. „Orhei-Vit" a drepturilor de import în cuantum de 332 524,55 lei și a penalităților în mărime de 164 997,47 lei, în total suma de 497 522,02 lei.

În conformitate cu art. 208 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Astfel, la 01.11.2021, în temeiul prevederilor art. 162-168 din Codul administrativ și art.288- 289, 292-293 din Codul vamal, SRL „Orhei-Vit" a depus la Serviciu Vamal Contestația nr. *****, prin care a solicitat anularea actelor administrative individuale defavorabile - Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 și procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021.

Prin răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-16080 din 15.11.2021, recepționat de SRL „Orhei- Vit" la 18.11.2021, contestația înaintată a fost respinsă.

Potrivit art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Așadar, înaintarea prezentei acțiuni în contestare este realizată cu respectarea termenului de 30 de zile din data comunicării răspunsului Serviciului Vamal nr.28/11-16080 din 15.11.2021, privind respingerea Contestației (cererii prealabile) nr. ***** din 01.11.2021.

Indică că, S.R.L. „Orhei-Vit" consideră Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 și procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor privind declarațiile vamale nr.*****a fiind total neîntemeiate și emise contrar prevederilor legale, astfel încât urmează a fi anulate,

având în vedere următoarele aspecte de fapt și de drept.

În fapt, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.394 din 23.05.2017, SA „Orhei-Vit” (reorganizată prin transformare în SRL „Orhei-Vit”) a procurat și a efectuat importul de marfă cu poziția tarifară ***** - sirop din glucoză cu un conținut de fructoză sub 20 % din greutate, producător ПрАО „Интеркорн Корн Просесинг Индастри”, în valoare totală de 1 099 305,55 lei, fiind depuse inclusiv declarațiile vamale reflectate în procesul- verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, și anume: Nr. 2090I11484 din 11.07.2017, greutatea mărfii 21 880 kg, în sumă de 142 725,47 lei, pentru care SRL „Orhei-Vit” a achitat următoarele sume: Taxa pentru proceduri vamale - 570,90 lei; Taxa Vamală - 14.272,55 lei (10%); TVA - 31.513,78 lei.

Astfel, potrivit informației din Sistemul Informațional Asycuda World, la data de 11.07.2017, ora 14:04, SA „Orhei-Vit” a introdus, stocat și înregistrat în sistemul Asycuda, Declarația vamală nr. 2090 I 11484 din 11.07.2017, iar la rubrica „Blocat” fiind indicată mențiunea „NU”, la rubrica „Semnat” fiind indicată mențiunea „Da”. La vizualizarea Declarației în detaliu din același sistem Asycuda, la căsuța 47, tip 020, baza de calculare a impozitului din valoarea declarației vamale figurează 10% ce reprezintă suma de 14 272,55 lei, fapt ce confirmă că SRL „Orhei-Vit” s-a încadrat în limita contingentului stabilit de lege. Mai mult ca atât, pentru confirmarea operațiunii cu aplicarea tratamentului tarifar preferențial la 11.07.2017 și aplicarea taxei vamale preferențiale de 10%, Serviciul Vamal, operatorul vamal 2050 Tudora /PVFI rutier/ a înregistrat, validat operațiunea la 11.07.2017 ora 23:35, aplicând ștampila cu nr. 0275.

Nr. 21311 298 din 27.07.2017, greutatea mărfii 21 850 kg, în sumă de 142 240,33 lei, SRL „Orhei-Vit” achitând următoarele sume: Taxa pentru proceduri vamale - 568,96 lei; Taxa Vamală - 14.224,03 lei (10%); TVA - 31.406,66 lei.

Astfel, potrivit informației din Sistemul Informațional Asycuda World, la data de 27.07.2017 ora 10:39-10:42, SA „Orhei-Vit” a introdus, stocat și înregistrat în sistemul „Asycuda”, declarația vamală /DVE/ 2131 nr. I 298 din 27.07.2017, iar la rubrica „Blocat” fiind indicată mențiunea „NU”, la rubrica „Semnat” fiind indicată mențiunea „Da”. La vizualizarea Declarației în detaliu din același sistem Asycuda, la căsuța 47, tip 020, baza de calculare a impozitului din valoarea declarației vamale figurează 10% ce reprezintă suma de 14.224,03 lei, fapt ce confirmă că SRL „Orhei-Vit” s-a încadrat în limita contingentului stabilit de lege. Mai mult ca atât, pentru confirmarea operațiunii cu aplicarea tratamentului tarifar preferențial la 27-28.07.2017 și aplicarea taxei vamale preferențiale de 10%, Serviciul Vamal, operatorul vamal 2050 Tudora /PVFI rutier/ a aplicat ștampila cu nr. 0221, iar operatorul vamal ZCV 2131 Orhei /Subzona 6 ZEL/ a înregistrat, validat operațiunea la 28.07.2017 ora 10:15-10:16, aplicând ștampila cu nr.0177.

Nr. 2131 I 330 din 04.08.2017, greutatea 21 880 kg, în sumă de 141 347,71 lei,

iar SRL „Orhei-Vit” a achitat următoarele sume: Taxa pentru proceduri vamale - 565,39 lei; Taxa Vamală - 14.134,77 lei (10%); TVA - 31 209,57 lei.

Astfel, potrivit informației din Sistemul Informațional Asycuda World, la data de 04.08.2017 ora 19:31-19:33, SA „Orhei-Vit” a introdus, stocat și înregistrat în sistemul „Asycuda”, declarația vamală /DVE/2131 nr. I 330 din 04.08.2017, iar la rubrica „Blocat” fiind indicată mențiunea „NU”, la rubrica „Semnat” fiind indicată mențiunea „Da”. La vizualizarea Declarației în detaliu din același sistem Asycuda, la căsuța 47, tip 020, baza de calculare a impozitului din valoarea declarației vamale figurează 10% ce reprezintă suma de 14 134,77 lei, fapt ce confirmă că SRL „Orhei-Vit” s-a încadrat în limita contingentului stabilit de lege. Mai mult ca atât, pentru confirmarea operațiunii cu aplicarea tratamentului tarifar preferențial la 06.08.2017 și aplicarea taxei vamale preferențiale de 10%, Serviciul Vamal, operatorul vamal 2050 Tudora /PVFI rutier/ a înregistrat, validat operațiunea la 06.08.2017 ora 02:41-02:44, aplicând ștampila cu nr. 1272.

Indică că, înscrisurile prezentate atestă cu certitudine că, la momentul realizării importurilor menționate, colaboratorii vamali din cadrul Serviciului Vamal, în corespundere cu prevederile pct.16 din Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, au verificat minuțios atât declarațiile vamale, cât și actele anexate și înregistrate în Sistemul Informațional Asycuda World, ce justifică aplicarea taxei vamale de 10%, și nu au avut nici o obiecție la aceste trei operațiuni de import, din contra au validat declarațiile vamale respective, fapt ce probează indubitabil că au fost întrunite condițiile pentru a accepta și a acorda tratament tarifar preferențial la importul de mărfuri contingente la poziția tarifară *****, acestea fiind plasate în regim de circulație liberă.

Mai mult, între data primei și ultimei din declarațiile menționate a trecut practic o lună de zile, astfel încât nu este clar cum Serviciul Vamal nu a depistat epuizarea cotelor tarifare la importul mărfii nominalizate, în situația în care SIIV „Asycuda World” funcționează în timp real de înregistrare și validare a declarațiilor vamale.

Or, din moment ce Serviciul Vamal a validat operațiunile vamale respective, invocarea ulterioară a depășirii cotelor tarifare, pe lângă faptul că este total lipsită de fundamentare, nu poate fi imputabilă agentului economic care și-a executat obligațiile legale, a întocmit corespunzător declarațiile vamale și a prezentat toate documentele aferente necesare.

Cu toate acestea, după 4 ani, la reverificarea declarațiilor vamale, Serviciul Vamal a constatat în mod abuziv, prin Procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, depășirea de către SRL „Orhei-Vit” a cotelor tarifare stabilite la data efectuării importurilor de marfă contingentată conform declarațiilor vamale nr.***** din 04.08.2017 și a emis ilegal Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021, prin care a dispus încasarea de la SRL „Orhei-Vit” a drepturilor de import în cuantum de 332 524,55 lei (inclusiv Taxa

Vamală (75%) - 277 103,78 lei și TVA - 55420,77 lei) și a penalităților în mărime de 164 997,47 lei, în total suma de 497 522,02 lei.

În drept, conform Notei la capitolul 17 din Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, pentru marfa clasificată la poziția tarifară *****, inclusiv toate subpozițiile, taxele vamale pentru import se aplică după cum urmează: în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.114 din 22.02.2012 cu privire la modul de administrare a contingentelor tarifare la importul de zahăr alb și produse zaharoase, importul zahărului din țările Uniunii Europene și alte state cu care Republica Moldova nu are semnate Acorduri de Comerț Liber, are loc fără autorizație de import, în limita cotelor stabilite de Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor.

Totodată, art.2 din Hotărârea Guvernului nr.114 din 22.02.2012 prevede că evidența cantităților cotelor de marfă clasificate la poziția tarifară *****, importate în limitele contingentelor tarifare stabilite conform anexei nr.l la Legea nr,1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal (în prezent în vigoare capitolul 17 din Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor), este ținută de Serviciul Vamal pe măsura plasării produselor respective în regim vamal de import.

Potrivit pct.5 din Hotărârea Guvernului nr.971 din 17.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind administrarea contingentelor tarifare la importul/exportul mărfurilor în/din Republica Moldova, Serviciul Vamal asigură publicarea și actualizarea datelor privind soldurile curente ale contingentelor tarifare pe pagina sa web, la adresa www. customs. gov. md.

Astfel, la momentul întocmirii declarațiilor vamale menționate, SRL „Orhei-Vit” a consultat pagina web a Serviciului Vamal cu referire la datele privind soldul curent și având în vedere că acestea permiteau importul mărfurilor în regim preferențial, a realizat importurile de mărfuri contingentate.

Menționează că, în conformitate cu pct.4 din Hotărârea Guvernului nr.971 din 17.11.2014, Serviciul Vamal administrează sistemul contingentelor tarifare prin intermediul SIIV „Asycuda World”, astfel că odată ce SRL „Orhei-Vit” a solicitat aplicarea reducerii de taxă vamală în cadrul cotelor tarifare stabilite și a înregistrat declarațiile vamale completate corespunzător în SIIV „Asycuda World”, iar organul vamal, prin intermediul aceluiași sistem de administrare a cotelor tarifare, a înregistrat și a validat declarațiile vamale în cauză, a acceptat cererea de plasare a mărfii în regim vamal de import, este cert că Serviciul Vamal a confirmat existența contingentelor tarifare preferențiale.

Ori, dacă era să fie depășită limita contingentului de 1200 kg la data solicitării aplicării reducerii de taxa vamală în cadrul cotelor tarifare, Sistemul Informațional Integrat Vamal „Asycuda World” nici nu permitea stocarea și validarea declarațiilor vamale de import de la SRL „Orhei-Vit” cu tariful vamal preferențial

de 10%.

Mai mult ca atât, în corespundere cu pct. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, Serviciul Vama! autorizează plasarea mărfurilor în circulație liberă, cu aplicarea cotelor tarifare, după efectuarea obligatorie a controlului vamal documentar, în baza analizei criteriilor de risc și a controlului fizic.

În rezultat, validarea operațiunilor vamale sus-indicate, după verificarea declarațiilor vamale de import și aprobarea taxelor vamale de 10% de către colaboratorii vamali din cadrul Serviciului Vamal, atestă cu certitudine că SRL „Orhei-Vit" s-a încadrat în limita contingentului cu taxa vamală preferențială de 10%, deoarece Serviciul Vamal a autorizat plasarea mărfurilor în circulație liberă și nu a blocat acest import.

Așadar, în conformitate cu pct. 14 și 15 din Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, SRL „Orhei-Vit" a întrunit condițiile stabilite de lege pentru a beneficia de taxa vamală de import de 10% a mărfii de la poziția tarifară ***** în limita contingentului, pe principiul primul venit - primul servit și în limita cotelor.

Prin urmare, este total neîntemeiată concluzia Biroului Vamal Centru din procesul-verbal nr. *****din 05.10.2021 de reverificare a declarațiilor vamale nr.***** din 11.07.2017, nr.*****din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017, care a stat la baza emiterii Deciziei de regularizare nr.1868 din 22.10.2021, privind faptul că SRL „Orhei-Vit" ar fi admis încălcări ale prevederilor legale la beneficierea de tratamentul tarifar preferențial, deoarece la data validării declarațiilor vamale Serviciul Vamal nu a blocat aceste operațiuni vamale, nu a obiectat asupra beneficierii de taxa vamală preferențială în limita cotelor contingentelor și nu a afișat informația privind depășirea limitei contingentului în SIIV „Asycuda World" sau pagina sa web, dar din contra a validat și a autorizat fără observații plasarea mărfurilor în circulație liberă, cu aplicarea cotelor tarifare preferențiale la aceste importuri.

În conformitate cu art.141 alin.(1) din Codul administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare.

Totodată, argumentele expuse și probele prezentate atestă în mod indubitabil faptul că Procesul-verbal nr.*****din 05.10.2021 și Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 conțin un viciu deosebit de grav, având în vedere verificarea de către Serviciul Vamal la etapa depunerii de către SRL „Orhei-Vit" a declarațiilor vamale de import a mărfurilor sub tarifar preferențial nr.***** din 11.07.2017, nr.*****din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017, validarea acestora în SIIV „Asycuda World", lipsa oricăror obiecții din partea colaboratorilor vamali, pentru ca după o perioadă de 4 ani de zile, să fie constatată depășirea contingentelor tarifare, cu obligarea agentului economic la achitarea unor taxe

suplimentare și aplicarea unor sancțiuni ilegale.

În acest sens, este relevant și faptul că, contrar prevederilor art.2029 alin. (4) din Codul vamal, Biroul Vamal Centru nu a descris obiectiv, clar și exact tot lanțul importului mărfurilor cu regim preferențial, data scadenței limitei contingentului, când și unde a fost afișată depășirea limitei contingentelor și din care considerente lucrătorii vamali nu au calculat din start taxa vamală de 75%, dacă a existat o depășire a cotelor tarifare la momentul realizării importurilor contestate.

De asemenea, potrivit art. 180 alin. (1) și (2) din Codul vamal, Organul vamal primește declarația vamală conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal. Din momentul primirii, declarația vamală devine act juridic.

Suplimentar, reiterează că potrivit pct. 20 din Anexa nr.1 la Ordinul Serviciului Vamal nr. 346-0 din 24.12.2009 privind aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, Rubricile indicate prin litere B, C, D, E, F, G, H, I și J din declarațiile vamale sunt rezervate uzului oficial al autorităților vamale și se completează astfel:

RUBRICA B - „Informații contabile”, Lucrătorul vamal însărcinat cu controlul financiar, verifică dacă cuantumul sumelor înscrise în documentele de plată corespunde cu cuantumul drepturilor înscrise în declarația vamală. în cazul în care se constată că drepturile de export/import sunt acoperite prin instrumentele de plată, în această rubrică se vor indica datele referitoare la: - numărul de validare - numărul/ și data, de forma Vxxxxxx/, unde xxxxxx este un număr secvențial atribuit de către sistemul informatic pe declarația vamală; - cuantumul plății drepturilor vamale de export/import; total taxe/totalul sumelor menționate, înscrise automat de către sistemul informatic. Cele de mai sus se certifică de către lucrătorul vamal desemnat să procedeze în acest sens prin semnătură și aplicarea ștampilei individuale.

Astfel, Serviciul Vamal a confirmat că SRL „Orhei-Vit” s-a încadrat în limita contingentului ALZH1 (contingent pentru mărfurile de la pozițiile tarifare 1701 și ***** originare și importate din țările membre OMC cu care RM nu are acorduri de comerț liber), indicat la rubrica (căsuța) 39 din Declarațiile vamale, în acord cu dispozițiile de la lit. C. Indicații privind completarea declarațiilor vamale în detaliu în cazul procedurilor de import definitiv, introducere cu titlu temporar, reimport, antrepozit vamal, sau zona liberă, transformare sub control vamal sau alte proceduri vamale, expuse în Anexa nr.1 la ordinul Serviciului Vamal nr. 346-0 din 24.12.2009 privind aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, care stabilește:

RUBRICA 39 - „CONTINGENT”, Se completează în toate situațiile în care au fost instituite contingente cantitative sau valorice, prin înscrierea unuia dintre codurile prevăzute în anexa nr.12 la Norme.

Reieșind din dispozițiile normelor de drept indicate mai sus, Decizia de

regularizare nr.1868 din 22.10.2021 constituie o interpretare subiectivă, arbitrată și formală din partea Biroului Vamal Centru a temeiurilor de aplicare agentului economic SRL „Orhei-Vit” a cotei taxei vamale de import de 75% din valoarea în vamă a mărfii și a penalităților pentru neachitarea în termen, în condițiile în care, lucrătorii vamali au verificat și validat cuantumul taxelor vamale de 10% din declarațiile vamale în raport cu limita contingentelor stabilite la ziua importului conform principiului „primul venit - primul servit”, în conformitate cu capitolul 17 din Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor.

De asemenea, potrivit pct.69. din Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, în toate cazurile în care în urma verificării dovezilor de origine rezultă că acordarea regimului tarifar preferențial a fost neîntemeiată, organele vamale vor lua măsuri pentru recuperarea obligației vamale prin întocmirea de decizii de regularizare.

Ca urmare, norma legală statuează expres și limitativ cazul în care organele vamale sunt în drept să întreprindă măsuri pentru recuperarea obligațiilor vamale în cazul importul mărfurilor contingentate prin întocmirea deciziei de regularizare, și anume în cazul verificării dovezilor de origine și constatării a careva neregularități. Totodată, în prezentul caz nu au fost depistate careva încălcări la prezentarea dovezilor de origine a mărfii contingentate importate, la declarațiile vamale reclamate fiind anexate Certificatele de origine a mărfurilor forma CT-1, care atestă cu certitudine că marfa este de proveniență din Ucraina (cod ALZH1), așa cum a fost indicat și la momentul importului.

Cu toate acestea, contrar normelor de drept invocate supra, deși la momentul efectuării importurilor organul vamal a verificat contingentul tarifar preferențial, a validat declarațiile vamale și a recunoscut aplicarea taxei vamale de import de 10%, după 4 ani se invocă o pretinsă depășire a limitei contingentului de 1200 kg, concluzionând total neîntemeiat că SRL „Orhei-Vit” ar fi încălcat art.32 din Codul vamal și art. 27 din Legea 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, prin beneficierea neîntemeiată a tratamentului tarifar preferențial.

În condițiile expuse, având în vedere că anume Serviciul Vamal este organul responsabil de verificarea existenței la momentul importului a cotelor tarifare reduse și, respectiv, a validării declarațiilor vamale depuse în acest sens de declarant, este absolut evident că autoritatea publică în mod ilicit și total neîntemeiat a constatat o pretinsă încălcare de către agentul economic a obligațiilor vamale, prin beneficierea neîntemeiată de tratamentul tarifar preferențial total.

În concluzia celor relatate, este cert că procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr.***** din 04.08.2017 și Decizia de regularizare

nr.1868 din 22.10.2021 sunt acte administrative individuale defavorabile nule, deoarece conțin un viciu deosebit de grav fiind emise ilegal prin plasarea asupra agentului economic a răspunderii pentru încălcările/inacțiunile admise de Serviciul Vamal, care administrează SIIV „Asycuda World", gestionează contingentele tarifare pentru mărfurile importate în regim preferențial și, respectiv, a admis și validat declarațiile vamale depuse de SRL „Orhei-Vit".

Or, este evident că, în situația în care la momentul efectuării importurilor soldurile curente ale contingentelor tarifare atestau epuizarea cotelor, anume Serviciul Vamal este responsabil de admiterea încălcării regimului vamal de import preferențial, prin urmare actele administrative individuale defavorabile contestate - procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr.***** din 11.07.2017, nr.*****din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017 și Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 - prin care răspunderea este ilicit transpusă pe seama importatorului, conțin un viciu deosebit de grav, fiind nule.

Solicită partea reclamantă SRL „Orhei - Vit":

- anularea Deciziei de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 și procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr. ***** din 11.07.2017, nr.*****din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017.

<u>Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 decembrie 2024, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Orhei - Vit" către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale.

S-a anulat parțial decizia de regularizare nr. 1868 din 22.10.2021, emisă de către Biroul Vamal Centru în partea încasării penalității în sumă de 164 997,47 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal în beneficiul lui SRL „Orhei-Vit" suma de 8 000 (opt mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 3 140,07 (trei mii una sută patruzeci, 07) lei cheltuieli suportate la traducerea documentelor.

În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate.

<u>Verificarea admisibilității apelului;</u>

La 26 decembrie 2024, SRL „Orhei-Vit" a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 decembrie 2024, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 21 ianuarie 2025, Serviciul Vamal a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24

decembrie 2024, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și adoptarea unei noi decizii de respingere a capătului de cererea de chemare în judecată privind anularea deciziei de regularizare nr. 1868 din 22.10.2021, emisă de Biroul Vamal Centru în partea încasării penalității în sumă de 164 997,47 lei și încasarea în mod solidar din contul Biroului Vamal Centru și Serviciul Vamal în beneficiul lui SRL „Orhei-Vit" suma de 8 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 3 140,07 lei cheltuieli suportate la traducerea documentelor.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanței de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz hotărîrea instanței de fond a fost pronunțată public la 24 decembrie 2024, iar cererile de apel au fost depuse la 26 decembrie 2024 și 21 ianuarie 2025, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat nemotivat a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost notificată apelanților la 21 martie 2025, iar motivarea apelurilor a fost depusă la 26 martie 2025 și 28 martie 2025, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelanților vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

Apelantul, SRL „Orhei-Vit", exprimă dezacord cu hotărârea pronunțată de prima instanță, susținând că decizia instanței de fond este viciată prin încălcarea normelor de drept material și procedural, precum și prin aprecierea eronată a probelor administrate în cauză. În esență, apelantul invocă o serie de argumente menite să evidențieze nelegalitatea și netemeinicia hotărârii contestate.

În primul rând, SRL „Orhei-Vit" reclamă interpretarea greșită și aplicarea incorectă a dispozițiilor legale relevante, afirmând că instanța de fond nu a ținut cont de elementele esențiale care definesc natura raportului juridic supus judecății. Astfel, apelantul subliniază că instanța a făcut o aplicare defectuoasă a normelor de drept material, ceea ce a condus la o concluzie injustă și contrară adevărului material.

În al doilea rând, se critică modul în care instanța de fond a evaluat probele, mai ales în ceea ce privește înscrisurile și declarațiile părților. Apelantul susține că probele esențiale care i-ar fi conferit câștig de cauză au fost ignorate sau

interpretate eronat, ceea ce afectează grav temeinicia hotărârii. În această privință, SRL „Orhei-Vit” evidențiază faptul că probele prezentate susțin, fără echivoc, dreptatea poziției sale juridice, iar instanța de fond a respins aceste dovezi fără o motivare adecvată.

În continuare, apelantul subliniază că dreptul său la un proces echitabil a fost prejudiciat, invocând anumite vicii de procedură care au influențat negativ soluția pronunțată. Aceasta include nerespectarea unor termene procedurale, omiterea analizării unor excepții procedurale ridicate în cadrul procesului sau împiedicarea exercitării dreptului la apărare, toate acestea având ca efect invalidarea hotărârii atacate.

În concluzie, SRL „Orhei-Vit” solicită admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și rejudecarea cauzei, pentru a se asigura respectarea drepturilor sale legitime și aplicarea corectă a normelor legale incidente. Argumentele prezentate în apel urmăresc restabilirea adevărului material și asigurarea unei soluții juste și temeinice, conforme cu exigențele dreptului pozitiv și principiile generale ale procesului civil.

Apelantul Serviciul Vamal contestă hotărârea instanței de fond care a admis parțial acțiunea SRL „Orhei-Vit” și a dispus anularea penalității aferente Deciziei de regularizare nr. 1868 din 22.10.2021. Deși instanța a menținut în vigoare cuantumul obligației vamale principale (diferența drepturilor de import în valoare de 332.524,55 lei), aceasta a considerat nejustificată perceperea penalității de întârziere în sumă de 164.997,47 lei, motivând lipsa culpei declarantului.

Serviciul Vamal susține că o asemenea abordare contravine normelor legale imperative, respectiv prevederilor art. 129 din Codul Vamal și art. 228 din Codul Fiscal, care reglementează expres și necondiționat aplicarea penalităților în caz de neachitare la termen a drepturilor vamale. Penalitatea, în viziunea autorității, are un caracter obligatoriu și automat, fiind un accesoriu legal al obligației fiscale restante, independent de existența sau inexistența culpei contribuabilului.

Mai mult, Serviciul Vamal subliniază că instanța de fond a reținut în mod contradictoriu culpa declarantului. Pe de o parte, a stabilit menținerea obligației vamale suplimentare, implicit recunoscând că SRL „Orhei-Vit” a beneficiat nejustificat de tratamentul tarifar preferențial aferent contingentului tarifar „ALZH1” (pentru care plafonul fusese depășit), iar pe de altă parte a exonerat operatorul economic de penalitate pe motiv că nu ar fi existat intenție sau neglijență.

Or, legislația în vigoare nu condiționează aplicarea penalității de proba vreunei fapte culpabile, ci de simpla constatare a întârzierii la plată, rezultată, în speță, din indicarea eronată de către declarant a codului tarifar în rubrica 39 a declarației vamale. Așadar, culpa este implicită, iar aceasta rezultă chiar din eroarea de declarare, corectată abia în urma controlului post-vămuire. Potrivit art. 181^1 alin.

(7) Cod Vamal, organul vamal este în drept să regularizeze situația fiscală a contribuabilului, indiferent de forma sau nivelul controlului exercitat anterior.

Pe acest fond, Serviciul Vamal argumentează că hotărârea instanței de fond suferă de incoerență juridică și aplicare greșită a legii, întrucât menținerea obligației principale (reflectând recunoașterea unui tratament tarifar nejustificat) impune, ipso jure, și perceperea penalității pentru întârziere, conform regimului legal în vigoare. Or, neaplicarea penalității încalcă principiul legalității fiscale și creează un precedent periculos de exonerare discreționară de sancțiuni fiscale accesorii.

Totodată, autoritatea vamală contestă acordarea cheltuielilor de judecată în favoarea reclamantului, invocând că Serviciul Vamal nu poate fi considerat parte care a pierdut procesul, întrucât instanța a validat o componentă esențială a Deciziei de regularizare – anume obligația vamală principală. În lipsa unei pierderi totale a cauzei, nu se întrunesc condițiile art. 96 CPC, iar acordarea acestor cheltuieli este neîntemeiată.

Prin urmare, Serviciul Vamal solicită admiterea apelului, casarea hotărârii în parte și respingerea cererii SRL „Orhei-Vit" în ceea ce privește anularea penalității, invocând caracterul imperativ al normelor legale privind aplicarea penalităților de întârziere și inexistența unui temei juridic valabil pentru exonerare.

Poziția părții intimate vis-a-vis de apelul declarat:

La 23 iunie 2025, avocatul Lefter Aurel în interesele apelantului SRL „Orhei-Vit" a depus referința, solicitând respingerea apelului Serviciului Vamal.

Argumentele participanților invocate în cadrul judecării apelului:

Reprezentantul părții apelante-pârâte, Serviciului Vamal, Barcari Cătălina, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat în baza motivelor de drept și de fapt expuse în acesta, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi soluții prin care acțiunea înaintată de SRL „Orhei-Vit" să fie respinsă.

Reprezentantul apelantului-reclamantului SRL „Orhei-Vit", Lefter Aurel în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, însă a depus cerere de amânare, invocând ca motiva aflarea sa în concediul medical. Completul judiciar a pus în discuție cererea de amânare, reprezentantul Serviciului Vamal solicitând respingerea acesteia. Analizând cererea de amânare, Completul judiciar prin încheierea protocolară a dispus respingerea cererii de amânare, deoarece la cererea nu este anexată dovada concediului medical și a concluzionat că este posibilă examinarea cauzei în lipsa părții neprezente legal citate.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că apelul declarat de Serviciul Vamal este neîntemeiat și

urmează a fi respins, iar apelul SRL „Orhei-Vit” este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 decembrie 2024, din următoarele considerente.

<u>Aprecierea instanței de apel a argumentelor părților și cadrului legal aplicabil spetei:</u>

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.*

Potrivit dispozițiilor art.219 alin. (1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii- casează integral hotărîrea primei instanțe și emite o nouă decizie.*

Potrivit dispozițiilor art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, *hotărîrea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă:*

a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin;

b) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente;

c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.*

În temeiul art.240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată

multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunțate impun în mod expres, obligația instanței de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, analizând legalitatea hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239-241 CPC, concluzionează că hotărârea instanței de fond este adoptată cu aprecierea eronată a normelor materiale în coroborare cu circumstanțele faptice ale cauzei, motiv din care urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii înaintate de SRL „Orhei-Vit".

În fapt:

Materialele cauzei și ale dosarului administrativ atestă că în baza Contractului de vânzare-cumpărare nr.394 din 23.05.2017, SA „Orhei-Vit" (reorganizată prin transformare in S.R.L. «Orhei-Vit») a procurat de la ООО «Интерстарч Украина» (Ucraina) și a efectuat importul de marfă cu poziția tarifară ***** - sirop din glucoză cu un conținut de fructoză sub 20 % din greutate, producător ПРАО «Интеркорн Корн Просесинг Индастри», in valoare totală de 1.099.305,55 lei, fiind depuse inclusiv declarațiile vamale reflectate în Procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, și anume:

1.) ***nr. 2090 I 11484 din 11.07.2017***, greutatea mărfii 21.880 kg, în sumă de 142.725,47 lei, pentru care SRL „Orhei-Vit" a achitat următoarele sume:

Taxa pentru proceduri vamale - 570,90 lei

Taxa Vamală - 14.272,55 lei (10%)

TVA -31.513,78 lei.

Potrivit informației din Sistemul Informațional Asycuda World, la data de 11.07.2017, ora 14:04, SA „Orhei-Vit" a introdus, stocat și înregistrat în sistemul Asycuda, Declarația vamală nr. 2090 I 11484 din 11.07.2017, iar la rubrica „Blocat" fiind indicată mențiunea „NU", la rubrica „Semnat" fiind indicată mențiunea „Da". La vizualizarea Declarației în detaliu din același sistem Asycuda, la căsuța 47, tip 020, baza de calculare a impozitului din valoarea declarației vamale figurează 10% ce reprezintă suma de 14.272,55 lei, fapt ce confirmă că

SRL „Orhei-Vit" s-a încadrat în limita contingentului stabilit de lege. Mai mult ca atât, pentru confirmarea operațiunii cu aplicarea tratamentului tarifar preferențial la 11.07.2017 și aplicarea taxei vamale preferențiale de 10%, Serviciul Vamal, operatorul vamal 2050 Tudora /PVFI rutier/ a înregistrat, validat operațiunea la 11.07.2017 ora 23:35, aplicând ștampila cu nr. 0275.

2.) nr. 2131 I 298 din 27.07.2017, greutatea mărfii 21.850 kg, în sumă de 142.240,33 lei, SRL, Orhei-Vit" achitând următoarele sume:

Taxa pentru proceduri vamale - 568,96 lei

Taxa Vamală - 14.224,03 lei (10%)

TVA - 31.406,66 lei.

Astfel, potrivit informației din Sistemul Informațional Asycuda World, la data de 27.07.2017 ora 10:39-10:42, SA „Orhei-Vit" a introdus, stocat și înregistrat în sistemul „Asycuda", declarația vamală /DVE/ 2131 nr. I 298 din 27.07.2017, iar la rubrica „Blocat" fiind indicată mențiunea „NU", la rubrica „Semnat" fiind indicată mențiunea „Da". La vizualizarea Declarației în detaliu din același sistem Asycuda, la căsuța 47, tip 020, baza de calculare a impozitului din valoarea declarației vamale figurează 10% ce reprezintă suma de 14.224,03 lei, fapt ce confirmă că SRL „Orhei-Vit" s-a încadrat în limita contingentului stabilit de lege. Mai mult ca atît, pentru confirmarea operațiunii cu aplicarea tratamentului tarifar preferențial la 27-28.07.2017 și aplicarea taxei vamale preferențiale de 10%, Serviciul Vamal, operatorul vamal 2050 Tudora /PVFI rutier/ a aplicat ștampila cu nr. 0221, iar operatorul vamal ZCV 2131 Orhei /Subzona 6 ZEL/ a înregistrat, validat operațiunea la 28.07.2017 ora 10:15-10:16, aplicând ștampila cu nr.0177.

3.) nr. 2131 I 330 din 04.08.2017, greutatea 21.880 kg, în sumă de 141.347,71 lei, iar SRL„Orhei-Vit" a achitat următoarele sume:

Taxa pentru proceduri vamale - 565,39

Taxa Vamală – 14.134,77 lei (10%)

TVA - 31.209,57 lei.

Astfel, potrivit informației din Sistemul Informațional Asycuda World, la data de 04.08.2017 ora 19:31-19:33, SA „Orhei-Vit" a introdus, stocat și înregistrat în sistemul „Asycuda", declarația vamală /DVE/2131 nr. I 330 din 04.08.2017, iar la rubrica „Blocat" fiind indicată mențiunea „NU", la rubrica „Semnat" fiind indicată mențiunea „Da". La vizualizarea Declarației în detaliu din același sistem Asycuda, la căsuța 47, tip 020, baza de calculare a impozitului din valoarea declarației vamale figurează 10% ce reprezintă suma de 14.134,77 lei, fapt ce confirmă că SRL „Orhei-Vit" s-a încadrat limita contingentului stabilit de lege. Mai mult ca atât, pentru confirmarea operațiunii cu aplicarea tratamentului tarifar preferențial la 06.08.2017 și aplicarea taxei vamale preferențiale de 10%, Serviciul Vamal, operatorul vamal 2050 Tudora /PVFI rutier/ a înregistrat, validat operațiunea la 06.08.2017 ora 02:41-02:44, aplicând ștampila cu nr. 1272.

Înscrisurile prezentate atestă cu certitudine că, la momentul realizării importurilor menționate, colaboratorii vamali din cadrul Serviciului Vamal, în corespundere cu prevederile pct.16 din Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, au verificat minuțios atât declarațiile vamale, cât și actele anexate și înregistrate în Sistemul Informațional Asycuda World, circumstanțe faptice ce justifică aplicarea taxei vamale de 10%, și nu au avut nici o obiecție la aceste trei operațiuni de import, din contra au validat declarațiile vamale respective, fapt ce probează indubitabil că au fost întrunite condițiile pentru a accepta și a acorda tratament tarifar preferențial la importul de mărfuri contingente la poziția tarifară *****, acestea fiind plasate în regim de circulație liberă.

La fel, este relevant de menționat că între data primei și ultimei din declarațiile menționate a trecut practic o lună de zile, astfel epuizarea cotelor tarifare la importul mărfii nominalizate urma să fie depistată de Serviciul Vamal, în situația în care SIIV "Asycuda World" funcționează în timp real de înregistrare validare a declarațiilor vamale.

Or, din moment ce Serviciul Vamal a validat operațiunile vamale respective, invocarea ulterioară a depășirii cotelor tarifare, pe lângă faptul că este total lipsită de fundamentare, nu poate fi imputabilă agentului economic care și-a executat obligațiile legale, a întocmit corespunzător declarațiile vamale și a prezentat toate documentele aferente necesare. Cu toate acestea, ***după 4 ani,*** *la reverificarea declarațiilor vamale*, Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru) a emis Procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, prin care a concluzionat că S.R.L. „Orhei-Vit” a încălcat art.32 din Codul vamal și art.27 din Legea 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, prin beneficierea neîntemeiată a tratamentului tarifar preferențial total (mărfuri contingente) și urmează în temeiul art. 127/11 alin. (1) lit. a), art. 127/13, art. 181/1, art. 202/2, art. 202/3, alin. (1) lit. g) alin. (2) lit. e), art. 202/7, art. 202/9 Codul vamal, Nomenclatura Combinată a Mărfurilor a RM aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014 pentru mărfurile importate în baza declarațiilor vamale indicate (*****), recalcularea și încasarea obligației vamale în sumă totală de 332 524,55 lei (inclusiv TV - 277103,78 lei și TVA - 55420,77 lei). Totodată, în urma recalculării drepturilor de import, va fi calculată majorarea de întârziere (penalitatea), în conformitate cu prevederile art. 228 Cod fiscal și art. 129 Cod vamal.

Completul judiciar apreciază această intervenție din partea autorității publice pîrîte, ca un viciu grav de legalitate materială, care încalcă principiul securității raporturilor juridice statuat în art. 30 CA.

Prin dezacordul din 19.10.2021, partea reclamantă și-a exprimat dezacordul cu concluziile Biroului Vamal Centru expuse în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021 cu privire la recalcularea și încasarea

de la SRL „Orhei-Vit” a obligației vamale în sumă de 332 524,55 lei și majorarea de întârziere, din care considerente a solicitat anularea taxelor vamale de import de 75% calculată din valoarea în vamă a mărfii importată conform declarațiilor de import din 11.07.2017, 27.07.2017 și 04.08.2017.

Prin Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021, Biroul Vamal Centru a dispus încasarea de la S.R.L. „Orhei-Vit” a drepturilor de import în cuantum de 332 524,55 lei și a penalităților în mărime de 164 997,47 lei, în total suma de 497 522,02 lei.

Prin contestația din 01.11.2021, partea reclamantă a solicitat admiterea contestației și anularea Deciziei de regularizare nr. 1868 din 22.10.2021 și a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021.

Prin decizia nr. 21/11-16080 din 15.11.2021, Serviciul Vamal a constatat că acțiunile organului vamal au fost efectuate în strictă corespundere cu actele normative în vigoare și argumentele pentru anularea deciziei de regularizare expuse în contestare, sunt nefondate.

La 02 decembrie 2021, SRL „Orhei-Vit” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Centru, solicitând anularea în tot a Decizie de regularizare nr. 1868 din 22.10.2021 și a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr. ***** din 11.07.2017, nr. *****din 27.07.2017 și nr. ***** din 04.08.2017.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 20. *Acțiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod

Articolul 206. *Felurile acțiunilor în contencios administrativ*

(1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, obiectul acțiunii formulată de reclamant în prezentul litigiul îl constituie anularea actelor administrative individuale defavorabile.

Articolul 191. *Competența jurisdicțională pentru acțiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competența teritorială pentru acțiunea în contencios administrativ*

(1) Acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte, precum și avînd în vedere prevederile art.191 alin. (1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin. (2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiție*

(1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acțiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel statuează că, actele administrative individuale defavorabile – Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 și procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr. ***** din 11.07.2017, nr.*****din 27.07.2017 și

nr.***** din 04.08.2017, emise de Serviciul Vamal al Republicii Moldova - constituie acte defavorabile reclamantei.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Potrivit art. 289 Cod vamal, *actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate în termen de 10 zile calendaristice de la data comunicării actului sau efectuării acțiunii/inacțiunii.*

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, urmează că, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ S.R.L. „Orhei-Vit" a respectat procedura prealabilă depunând la 01.11.2021, în adresa Serviciului Vamal al Republicii Moldova cererea prealabilă.

Prin decizia Serviciului Vamal nr. 21/11-16080 din 15.11.2021, cererea prealabilă depusă de S.R.L. „Orhei-Vit" s-a respins ca neîntemeiată.

Articolul 209. Termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrative

(1) Acțiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea în contestare înaintată de S.R.L. „Orhei-Vit" la 02 decembrie 2021, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Referitor la fondul acțiunii</u>.

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 224. Hotărîrile instanței de judecată

(1)Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

Articolul 225. Limitele controlului judecătoresc

(1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Articolul 219. Asigurarea protecției efective a drepturilor

(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 decembrie 2024, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Orhei - Vit” către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale.

S-a anulat parțial decizia de regularizare nr. 1868 din 22.10.2021, emisă de către Biroul Vamal Centru în partea încasării penalității în sumă de 164 997,47 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal în beneficiul lui SRL „Orhei-Vit” suma de 8 000 (opt mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 3 140,07 (trei mii una sută patruzeci, 07) lei cheltuieli suportate la traducerea documentelor.

În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate.

Judecând cauza în ordine de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că soluția fondului este una neîntemeiată, din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

<u>LEGISLAȚIA PERTINENTĂ</u> ***(în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat):***

Codul vamal al Republicii Moldova, nr. 1149-XIV din 20.07.2000:

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentului cod, următoarele noțiuni semnifică:

36) *plătitor vamal* – persoana obligată să achite o obligație vamală;

Articolul 2. Activitatea vamală

(1) Activitatea vamală se constituie din implementarea politicii vamale, asigurarea respectării reglementărilor vamale la trecerea mărfurilor, mijloacelor de transport și persoanelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova, perceperea drepturilor de import și drepturilor de export, vămuirea, controlul și supravegherea vamală.

(2) Activitatea vamală se desfășoară în conformitate cu normele și cu practica internațională. Republica Moldova participă la colaborarea internațională în domeniul activității vamale.

Articolul 9. Organele vamale

(1) Activitatea vamală este desfășurată de organele vamale.

(2) Organele vamale sînt organe de drept care constituie un sistem unic al Serviciului Vamal, format din aparatul central al Serviciului Vamal și subdiviziunile teritoriale, alcătuite din birouri vamale și posturi vamale.

(5) Nici o autoritate publică, cu excepția Parlamentului și a Guvernului, nu este în drept să emită decizii cu privire la competența organelor vamale, să le modifice atribuțiile, să le impună alte funcții sau să intervină în activitatea lor.

Articolul 6[1]. Apărarea drepturilor și intereselor persoanelor

Apărarea drepturilor și intereselor plătitorilor vamali se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale se vor interpreta în favoarea plătitorului vamal.

Articolul 7. Acordurile internaționale

Dacă acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decît cele prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative în domeniul vamal ale Republicii Moldova, prioritate au acordurile internaționale.

Articolul 141[1]. Nomenclatorul mărfurilor

(1) Nomenclatura combinată a mărfurilor se aprobă de Parlament în concordanță cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Nomenclatura combinată a mărfurilor se utilizează de organul vamal pentru reglementarea măsurilor tarifare și netarifare în comerțul exterior și în scopuri statistice.

Articolul 141[2]. Clasificarea mărfurilor

(1) Clasificarea mărfurilor se efectuează de către declarant. Ea constă în stabilirea, pentru mărfurile declarate organelor vamale, a unui cod conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor și normelor metodologice existente.

(2) În caz de clasificare incorectă a mărfurilor, organele vamale au dreptul să efectueze de sine stătător clasificarea lor în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor și normele metodologice existente, prin emiterea deciziei de clasificare a mărfurilor. Procedura de emitere a deciziei de clasificare a

mărfurilor în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor se stabilește de către Serviciul Vamal.

(2^1) Decizia de clasificare a mărfurilor, emisă de organul vamal pînă la acordarea liberului de vamă, se aduce la cunoștința declarantului în ziua emiterii acesteia. Dacă decizia organului vamal de clasificare a mărfurilor influențează mărimea drepturilor de import aferente tranzacției de import, liberul de vamă se acordă după achitarea integrală a acestora.

Articolul 141^3. Deciziile tarifare prealabile privind clasificarea mărfurilor

(1) Persoanele interesate au dreptul de a solicita Serviciului Vamal emiterea unor decizii tarifare prealabile privind clasificarea mărfurilor. Serviciul Vamal va refuza emiterea deciziei tarifare prealabile în cazul în care solicitarea nu are legătură cu o operațiune de import sau de export preconizată.

(2) Decizia tarifară prealabilă este obligatorie pentru organele vamale și solicitant numai în privința clasificării tarifare a mărfurilor declarate de solicitant în scopul aplicării drepturilor de import sau de export, dacă formalitățile vamale sînt îndeplinite ulterior datei la care s-a comunicat informația, iar mărfurile sînt identice cu cele menționate în decizie.

(3) Cererea privind decizia tarifară prealabilă se întocmește în scris, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal, și se referă la un singur tip de mărfuri. În funcție de specificul mărfii, la cerere se anexează fotografii, documentație care să cuprindă descrierea, principalele caracteristici, precum și analizele de laborator ale mărfii.

(4) În cel mult 3 luni din momentul recepționării solicitării scrise, decizia tarifară prealabilă se emite și se aduce la cunoștință solicitantului.

(5) Serviciul Vamal este în drept să emită decizii tarifare prealabile și în afara termenului prevăzut la alin.(4), informînd concomitent solicitantul despre acest fapt. Scrisoarea de informare va fi remisă solicitantului pînă la expirarea termenului inițial, cu indicarea motivelor necesității prelungirii termenului și stabilirea unui nou termen.

(6) Decizia tarifară prealabilă prin care se respinge o solicitare sau care este în detrimentul solicitantului urmează să fie motivată în mod obligatoriu.

(7) Deciziile tarifare prealabile se eliberează gratuit.

(8) Deciziile tarifare prealabile sînt aplicabile începînd cu data la care au fost emise și nu au efect retroactiv.

(9) La depunerea declarației, titularul deciziei tarifare prealabile își asumă obligația de a demonstra conformitatea condițiilor pe care le întrunește marfa cu cele descrise în decizie.

Raportând cadrul legal precitat la circumstanțele de fapt ale speței, Completul judiciar reține că, la emiterea actului judecătoresc contestat prima instanța nu a efectuat o cercetare minuțioasă a stării de fapt, iar ca urmare fiind aplicate eronat

normele materiale, relevante speței. În aceste împrejurări, pentru a remedia încălcările admise, Completul judiciar consideră necesar de a casa integral hotărârea primei instanțe și a emite o nouă decizie, prin care acțiunea reclamantului să fie admisă.

Așa deci, conform Notei la capitolul 17 din Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, pentru marfa clasificată la poziția tarifară *****, inclusiv toate subpozițiile, taxele vamale pentru import se aplică după cum urmează:

Codul poziției tarifare	**Denumirea mărfurilor**	**Cota***	**Taxa vamală la import, %**
*****	Alte zaharuri, inclusiv lactoză, maltoză, *glucoză* și fructoză (levuloză), pure din punct de vedere chimic în stare solidă; siropuri de zaharuri fără adaosuri de substanțe aromatizante sau colorante; miere artificială, amestecată sau neamestecată cu miere naturală; zaharuri și melase caramelizate	1840 tone pe an (*alocarea cotei după principiul primul venit - primul servit* (FIFO) după cum urmează: *1200 de tone* – după principiul MFN; 640 de tone originare din UE)	În limita cotei *– 10%;* peste limita cotei - *75%*

* Mecanismul de administrare a cotelor este reglementat de Guvern.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.114 din 22.02.2012 cu privire la modul de administrare a contingentelor tarifare la importul de zahăr alb și produse zaharoase, importul zahărului din țările Uniunii Europene și alte state cu care Republica Moldova nu are semnate Acorduri de Comerț Liber, are loc fără autorizație de import, în limita cotelor stabilite de Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor.

Totodată, art.2 din Hotărârea Guvernului nr.114 din 22.02.2012 prevede că evidența cantităților cotelor de marfă clasificate la poziția tarifară *****, importate în limitele contingentelor tarifare stabilite conform anexei nr.1 la Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal (în prezent în vigoare capitolul 17 din Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor), este ținută de Serviciul Vamal pe măsura plasării produselor respective în regim vamal de import.

Potrivit pct.5 din Hotărârea Guvernului nr.971 din 17.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind administrarea contingentelor tarifare la importul/exportul

mărfurilor în/din Republica Moldova, Serviciul Vamal asigură publicarea și actualizarea datelor privind soldurile curente ale contingentelor tarifare pe pagina sa web, la adresa www.customs.gov.md.

Astfel, reclamantul susține că la momentul întocmirii declarațiilor vamale menționate, SRL „Orhei-Vit" a consultat pagina web a Serviciului Vamal cu referire la datele privind soldul curent și având în vedere că acestea permiteau importul mărfurilor în regim preferențial, a realizat importurile de mărfuri contingentate.

Este relevant, că în conformitate cu pct.4 din Hotărârea Guvernului nr.971 din 17.11.2014, Serviciul Vamal administrează sistemul contingentelor tarifare prin intermediul SIIV "Asycuda World", astfel că odată ce SRL „Orhei-Vit" a solicitat aplicarea reducerii de taxă vamală în cadrul cotelor tarifare stabilite și a înregistrat declarațiile vamale completate corespunzător în SIIV „Asycuda World", iar organul vamal, prin intermediul aceluiași sistem de administrare a cotelor tarifare, a înregistrat și a validat declarațiile vamale în cauză, a acceptat cererea de plasare a mărfii în regim vamal de import, iar în aceste împrejurări se constată că Serviciul Vamal a confirmat existența contingentelor tarifare preferențiale.

Ori, dacă era să fie depășită limita contingentului de 1200 kg la data solicitării aplicării reducerii de taxa vamală în cadrul cotelor tarifare, Sistemul Informațional Integrat Vamal „Asycuda World" nici nu permitea stocarea și validarea declarațiilor vamale de import de la SRL „Orhei-Vit" cu tariful vamal preferențial de 10%.

Mai mult ca atât, în corespundere cu pct. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, Serviciul Vamal autorizează plasarea mărfurilor în circulație liberă, cu aplicarea cotelor tarifare, după efectuarea obligatorie a controlului vamal documentar, în baza analizei criteriilor de risc și a controlului fizic.

În rezultat, validarea operațiunilor vamale sus-indicate, după verificarea declarațiilor vamale de import și aprobarea taxelor vamale de 10% de către colaboratorii vamali din cadrul Serviciului Vamal, atestă cu certitudine că SRL „Orhei-Vit" s-a încadrat în limita contingentului cu taxa vamală preferențială de 10%, deoarece Serviciul Vamal a autorizat plasarea mărfurilor în circulație liberă și nu a blocat acest import.

Așadar, Completul judiciar acceptă argumentul reclamantului că în conformitate cu pct. 14 și 15 din Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, SRL „Orhei-Vit" la caz a întrunit condițiile stabilite de lege pentru a beneficia de taxa vamală de import de 10% a mărfii de la poziția tarifară ***** în limita contingentului, pe principiul ”primul venit primul servit” și în limita cotelor.

Prin urmare, Completul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiată concluzia Biroului Vamal Centru din Procesul-verbal nr. *****din 05.10.2021 de reverificare a declarațiilor vamale nr.***** din 04.08.2017, care a stat la baza

emiterii Deciziei de regularizare nr.1868 din 22.10.2021, privind faptul că SRL „Orhei-Vit" ar fi admis încălcări ale prevederilor legale la beneficierea de tratamentul tarifar preferențial, deoarece la data validării declarațiilor vamale Serviciul Vamal nu a blocat aceste operațiuni vamale, nu a obiectat asupra beneficierii de taxa vamală preferențială în limita cotelor contingentelor și nu a afișat informația privind depășirea limitei contingentului în SIIV „Asycuda World" sau pagina sa web, dar din contra a validat și a autorizat fără observații plasarea mărfurilor în circulație liberă, cu aplicarea cotelor tarifare preferențiale la aceste importuri.

Cu referire la acest aspect este relevant că în răspunsul nr.28/07-10264 din 12.08.2024 Serviciul Vamal a subliniat că: „*funcționarii vamali au acționat în conformitate cu funcționalitatea SI «Asycuda Word», care a acceptat înregistrarea declarațiilor vamale prin verificarea disponibilității cotei conform codului contingentului sus indicat.*" Astfel, constatarea precum că volumul stabilit al contingentului de 1200 de tone, la data de 11.07.2017, a înregistrat o depășire a cantității admisibile este total neîntemeiată, deoarece sistema informatică SIIV"Asycuda Word" nu a invalidat automat declarațiile vamale depuse de declarant, iar taxa vamală nu a fost indicată în mărime de 75%. Faptul că funcționarii vamali au efectuat procedura de validare a declarațiilor vamale înregistrate pe data de 11.07.2017, 27.07.2017 și 04.08.2017 la importul mărfurilor de către SRL„Orhei-Vit", declarate la poziția tarifară *****, „conform răspunsului primit din partea Direcției Integritate și Supraveghere", atestă că potrivit informațiilor Serviciului Vamal limita contingentului nu a fost epuizată la data de 11.07.2017, corespunzător apelantul s-a încadrat în contingentul stabilit fără derogări de la normele legale. În acest sens este relevant, că prima instanță a constatat inechivoc că„ (...) plata a fost efectuată pe baza datelor publicate de Serviciul Vamal privind disponibilitatea contingentului tarifar, precum și a validării declarațiilor vamale în SIIV„Asycuda World" de către autoritatea publică. (...) eroarea privind aplicarea tratamentului tarifar preferențial a survenit exclusiv ca urmare a administrării deficiente a contingentelor tarifare de către autoritatea publică. Or, Serviciul Vamal are obligația legală de a gestiona în mod transparent și corect soldurile contingentelor tarifare, conform pct. 5 din Regulamentul privind administrarea contingentelor tarifare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17.11.2014, publicând date actualizate pe pagina sa web și prevenind astfel aplicarea eronată a facilităților tarifare." Totodată, art. 2022 pct. 5 din Codul vamal (în redacția în vigoare până la 01.01.2024) prevede: „În cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale." Cu toate

acestea, în actele emise de Intimat lipsesc încălcările depistate la Apelant și neconfirmate juridic cu abatere de la art. art. 202^8 și 202^9 Cod vamal.

Prin urmare, Completul judiciar consideră că este neîntemeiată concluzia Biroului Vamal Centru din Procesul-verbal nr. *****din 05.10.2021 de reverificare a declarațiilor vamale nr.*****are a stat la baza emiterii Deciziei de regularizare nr.1868 din 22.10.2021, privind faptul că SRL „„Orhei-Vit" ar fi admis încălcări ale prevederilor legale la beneficierea de tratamentul tarifar preferențial, deoarece la data validării declarațiilor vamale Serviciul Vamal nu a blocat aceste operațiuni vamale, nu a obiectat asupra beneficierii de taxa vamală preferențială în limita cotelor contingentelor și nu a afișat informația privind depășirea limitei contingentului în SIIV „Asycuda World" sau pagina sa web, dar din contra a validat și a autorizat fără observații plasarea mărfurilor în circulație liberă, cu aplicarea cotelor tarifare preferențiale la aceste importuri.

Astfel, acordând o protecție legală securității raporturilor juridice, reglementările art. 30 Cod Administrativ statuiază de principiu faptul că (1) Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. (2) Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobîndite, decît în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Or, este cert că, în situația în care la momentul efectuării importurilor soldurile curente ale contingentelor tarifare nu atestau epuizarea cotelor, anume Serviciul Vamal este responsabil de admiterea încălcării regimului vamal de import preferențial, prin urmare actele administrative individuale defavorabile contestate - Procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr.***** din 11.07.2017, nr.***** din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017 și Decizia de regularizare nr. 1868 din 22.10.2021 - prin care răspunderea este ilicit transpusă pe seama importatorului, contravin circumstanțelor stabilite și prevederilor legale în vigoare la data efectuării importurilor.

În consecință, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond în mod neîntemeiat a menținut în vigoare Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 și Procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021 (în partea contestată).

După cum s-a menționat supra, argumentele expuse și probele prezentate atestă în mod indubitabil faptul că Procesul-verbal nr.*****din 05.10.2021 și Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 conțin un viciu deosebit de grav, având în vedere verificarea de către Serviciul Vamal la etapa depunerii de către SRL "Orhei-Vit" a declarațiilor vamale de import a mărfurilor sub tarifar preferențial nr.***** din 11.07.2017, nr.***** din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017, validarea acestora în SIIV "Asycuda World", lipsa oricăror obiecții din partea

colaboratorilor vamali, pentru ca după o perioadă de 4 ani de zile, să fie constatată depășirea contingentelor tarifare, cu obligarea agentului economic la achitarea unor taxe suplimentare și aplicarea unor sancțiuni ilegale.

În acest sens, este relevant și faptul că, contrar prevederilor art.$202^{/9}$ alin. (4) din Codul vamal, Biroul Vamal Centru nu a descris obiectiv, clar și exact tot lanțul importului mărfurilor cu regim preferențial, data scadenței limitei contingentului, când și unde a fost afișată depășirea limitei contingentelor și din care considerente lucrătorii vamali nu au calculat din start taxa vamală de 75%, dacă a existat o depășire a cotelor tarifare la momentul realizării importurilor contestate.

De asemenea, potrivit art. 180 alin. (1) și (2) din Codul vamal, Organul vamal primește declarația vamală conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal. Din momentul primirii, declarația vamală devine act juridic.

Completul judiciar menționează că potrivit pct. 20 din Anexa nr.1 la Ordinul Serviciului Vamal nr. 346-0 din 24.12.2009 privind aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, Rubricile indicate prin litere B, C, D, E, F, G, H, I și J din declarațiile vamale sunt rezervate uzului oficial al autorităților vamale și se completează astfel:

RUBRICA B -„Informații contabile", Lucrătorul vamal însărcinat cu controlul financiar, verifică dacă cuantumul sumelor înscrise în documentele de plată corespunde cu cuantumul drepturilor înscrise în declarația vamală. În cazul în care se constată că drepturile de export/import sunt acoperite prin instrumentele de plată, în această rubrică se vor indica datele referitoare la: - numărul de validare - numărul/ și data, de forma Vxxxxxx/, unde xxxxxx este un număr secvențial atribuit de către sistemul informatic pe declarația vamală; - cuantumul plății drepturilor vamale de export/import; total taxe/totalul sumelor menționate, înscrise automat de către sistemul informatic. Cele de mai sus se certifică de către lucrătorul vamal desemnat să procedeze în acest sens prin semnătură și aplicarea ștampilei individuale.

Astfel, Serviciul Vamal a confirmat că SRL „Orhei-Vit" s-a încadrat în limita contingentului ALZH1 (contingent pentru mărfurile de la pozițiile tarifare 1701 și ***** originare și importate din țările membre OMC cu care RM nu are acorduri de comerț liber), indicat la rubrica (căsuța) 39 din Declarațiile vamale, în acord cu dispozițiile de la lit. C. Indicații privind completarea declarațiilor vamale în detaliu în cazul procedurilor de import definitiv, introducere cu titlu temporar, reimport, antrepozit vamal, sau zona liberă, transformare sub control vamal sau alte proceduri vamale, expuse în Anexa nr.1 la ordinul Serviciului Vamal nr. 346-0 din 24.12.2009 privind aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, care stabilește:

RUBRICA 39 - „CONTINGENT”, Se completează în toate situațiile în care au fost instituite contingente cantitative sau valorice, prin înscrierea unuia dintre codurile prevăzute în anexa nr.12 la Norme.

Reieșind din dispozițiile normelor de drept indicate mai sus, Completul judiciar consideră că Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 constituie o interpretare subiectivă, arbitrală și formală din partea Biroului Vamal Centru a temeiurilor de aplicare agentului economic SRL „Orhei-Vit" a cotei taxei vamale de import de 75% din valoarea în vamă a mărfii și a penalităților pentru neachitarea în termen, în condițiile în care, lucrătorii vamali au verificat și validat cuantumul taxelor vamale de 10% din declarațiile vamale în raport cu limita contingentelor stabilite la ziua importului conform principiului „„primul venit primul servit", în conformitate cu capitolul 17 din Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor.

De asemenea, este relevant să subliniat că potrivit pct.69. din Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, în toate cazurile în care în urma verificării dovezilor de origine rezultă că acordarea regimului tarifar preferențial a fost neîntemeiată, organele vamale vor lua măsuri pentru recuperarea obligației vamale prin întocmirea de decizii de regularizare.

Ca urmare, norma legală statuează expres și limitativ cazul în care organele vamale sunt în drept să întreprindă măsuri pentru recuperarea obligațiilor vamale în cazul importul mărfurilor contingentate prin întocmirea deciziei de regularizare, și anume în cazul verificării dovezilor de origine și constatării a careva neregularități. Totodată, în prezentul caz nu au fost depistate careva încălcări la prezentarea dovezilor de origine a mărfii contingentate importate, la declarațiile vamale reclamate fiind anexate Certificatele de origine a mărfurilor forma CT-1, care atestă cu certitudine că marfa este de proveniență din Ucraina (cod ALZH1), așa cum a fost indicat și la momentul importului.

Cu toate acestea, contrar normelor de drept invocate supra, deși la momentul efectuării importurilor organul vamal a verificat contingentul tarifar preferențial, a validat declarațiile vamale și a recunoscut aplicarea taxei vamale de import de 10%, după 4 ani se invocă o pretinsă depășire a limitei contingentului de 1200 kg, concluzionând total neîntemeiat că SRL «Orhei-Vit» ar fi încălcat art.32 din Codul vamal și art. 27 din Legea 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, prin beneficierea neîntemeiată a tratamentului tarifar preferențial.

Este relevant de menționat că potrivit răspunsului Serviciului Vamal nr.28/07-10264 din 12.08.2024, depășirea contingentelor tarifare în anul 2017 a avut loc ca urmare a confuziei codurilor mărfurilor, și anume: „*Din cauza faptului că pe parcursul anului 2017 au fost declarate eronat mărfuri de la poziția tarifară ***** la codul contingentului „ALZH" (aferent importului la poziția tarifară 1701), și nu*

la codul corect al contingentului „ALZH 1", cota disponibilă a contingentului „ALZH 1" a rămas aparent neepuizată."

În fapt, potrivit Anexei nr. 12 la Ordinul nr. 346-O din 24.12.2009: „*Referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea şi completarea declaraţiei vamale în detaliu", la Rubrica 39 Contingent „ALZH" reprezintă ,Contingent conform pct. 9 din note la anexa nr. 1 din Legea nr. 1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal pentru mărfurile de la poziţiile tarifare 1701 şi ***** originare şi importate din ţările membre OMC cu care Republica Moldova nu are acorduri de comerţ liber*".

După intrarea în vigoare a modificărilor în baza Ordinului Serviciului Vamal nr. 13 din 19.01.2021 cu privire la modificarea Anexei nr. 12 la Ordinul nr. 346-0 din 24.12.2009 contingentele au fost divizate în „ALZH" pentru poziția tarifară 1701 și „ALZH 1" pentru poziția tarifară *****.

Așadar, în perioada iulie - august 2017, când au fost realizate importurile de către SRL "Orhei-Vit", potrivit prevederilor legale în vigoare ale Anexei nr. 12 la Ordinul nr. 346-O din 24.12.2009, pentru mărfurile de la pozițiile tarifare 1701 și ***** originare și importate din țările membre OMC cu care Republica Moldova nu are acorduri de comerț liber, urma să fie aplicat codul contingentului „ALZH".

Cu toate acestea, la indicațiile colaboratorilor vamali, pentru a face distincție între cele două poziții tarifare, declaranții utilizau corespunzător codul contingentului „ALZH1" pentru poziția tarifară *****, la fel cum a fost și în cazul declarațiilor vamale nr.***** din 11.07.2017, nr.***** din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017 depuse de SRL „Orhei-Vit".

În rezultat, a apărut confuzia determinată de reglementarea necorespunzătoare și gestionarea deficientă de către Serviciul Vamal a importurilor contingentate a mărfurilor de la pozițiile tarifare 1701 și ***** în anul 2017. Iar în anul 2021, când au fost aprobate modificările corespunzătoare în Anexa nr. 12 la Ordinul nr. 346-O din 24.12.2009, a fost depistat faptul confuziilor create la declararea contingentelor tarifare. Or, în mod clar, aceste confuzii sunt responsabilitatea Serviciului Vamal și nu pot fi puse pe seama declaranților, care au executat întocmai solicitările colaboratorilor vamali, care admiteau practici diferite în aplicarea prevederilor Ordinului nr. 346-O din 24.12.2009 la utilizarea codul contingentului „ALZH"/„ALZH1".

În condițiile expuse, având în vedere că anume Serviciul Vamal este organul responsabil de verificarea existenței la momentul importului a cotelor tarifare reduse și, respectiv, a validării declarațiilor vamale depuse în acest sens de declarant, este absolut evident că autoritatea publică în mod ilicit și total neîntemeiat a constatat o pretinsă încălcare de către agentul economic a obligațiilor vamale, prin beneficierea neîntemeiată de tratamentul tarifar preferențial total.

În concluzia celor relatate, este cert că Procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr.***** din 11.07.2017, nr.*****din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017 și Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 urmează a fi anulate, fiind emise ilegal prin plasarea asupra agentului economic a răspunderii pentru încălcările/inacțiunile admise de Serviciul Vamal, care administrează SIIV „Asycuda World", gestionează contingentele tarifare pentru mărfurile importate în regim preferențial și, respectiv, a admis și validat declarațiile vamale depuse de SRL "Orhei-Vit".

Or, este evident că, în situația în care la momentul efectuării importurilor soldurile curente ale contingentelor tarifare atestau epuizarea cotelor, anume Serviciul Vamal este responsabil de admiterea încălcării regimului vamal de import preferențial, prin urmare actele administrative individuale defavorabile contestate - Procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr.***** din 11.07.2017, nr.***** din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017 și Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 - prin care răspunderea este ilicit transpusă pe seama importatorului, contravin legii, urmând a fi anulate.

Completul judiciar consideră că, prin menținerea în vigoare a Procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. *****din 05 octombrie 2021 (în partea contestată) și a Deciziei de regularizare nr.1868 din 22 octombrie 2021, în partea încasării taxelor vamale în sumă totală de 332 524,55 lei, nu doar se aduce atingere raporturilor juricie consumate la data importului, dar și conturează riscul încălcării dreptului de proprietate al SRL "Orhei-Vit" garantat de Art.1 Protocolul 1 CEDO.

Aici este relevant de subliniat că potrivit prevederilor relevante ale hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) din 29.04.2008 în cauza Burden c. Regatului Unit: ,59 (...) Articolul 1 al Protocolului 1 adițional la CEDO se aplică în cazul impunerii obligației de a plăti impozite. (...)".

Totodată, potrivit principiului predictibilității/previzibilității - contribuabilii, pentru planificarea cheltuielilor, trebuie să cunoască din timp mărimea taxelor/impozitelor ce urmează a fi achitate, inclusiv, la importul de mărfuri. Or, în speță, SRL „Orhei-Vit" a realizat importul de "sirop de glucoza cu conținut de fructoză sub 20% din greutate", de origine din Ucraina, în cantitate totală de 65 610 kg, care a fost utilizat în procesul de producție a mărfurilor proprii, astfel că valoarea acestuia (inclusiv taxele achitate la import), a constituit un factor important/ determinant la efectuarea importului respectiv, or, în cazul în care importurile realizate în baza declarațiilor vamale nr.***** din 11.07.2017, nr.***** din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017 nu s-ar fi încadrat în

contingentul tarifar preferențial, acestea nici nu ar fi fost efectuate fiind nerentabile.

Din actul judecătoresc contestat rezultă că prima instanță a stabilit că determinarea incorectă a cotei tarifare a fost o greșeală a Serviciului Vamal. Diferența dintre taxa standard de 75% din valoarea mărfurilor și taxa preferențială de 10% este una substanțială, or, permițând unui organ de stat să recalculeze taxele la 4 ani de la importul mărfurilor reprezintă o amenințare la adresa securității economice a întreprinderii, constituind o încălcare clară a principiului stabilității raporturilor juridice și o interpretare subiectivă a legii.

Așadar, deși instanța de fond a concluzionat că Serviciul Vamal este obligat să reflecte datele în mod transparent și corect, că Apelantul a acționat cu bună-credință, prin menținerea actelor administrative contestate de fapt se impune, o povară financiară nejustificată companiei reclamante. Căci reclamantul declară că în cazul în care Serviciul Vamal ar fi prezentat datele corect, SRL„Orhei-Vit" nu ar fi importat niciodată mărfurile respective la o taxă vamală de 75% din valoarea lor, provocându-și astfel doar pierderi, și nu beneficiu economic.

SRL „Orhei-Vit" la caz a acționat nu doar ca un comerciant, ci ca un producător - acest produs a fost importat pentru producția de produse proprii (gemuri, conserve etc.). Astfel, prin impunerea unei taxe de 75%, apare riscul real provocării societății, care a acționat cu bună-credință, o pierdere nu numai sub forma unei taxe vamale suplimentare de 65%, ci și sub forma unei pierderi din vânzarea tuturor produselor finite în care au fost utilizate mărfurile importate (prețul lor de producere (sinecostul) a depășit în cele din urmă prețul de vânzare), multiplicând astfel pierderile companiei de mai multe ori, deoarece dacă taxa ar fi fost de 75%, atunci SRL„Orhei-Vit" nu ar fi importat acea marfă și nu ar fi produs din aceasta produse în pierdere.

Prin urmare, menținerea în vigoare a actului administrativ contestat emis afectat de legalitate materială evidentă, ar cauza prejudicii SRL „Orhei-Vit", în cuantumul estimativ mai mare decât 332 524,55 lei - taxe vamale suplimentare încasate, după calculele preliminare făcute de reclamant ridicându-se la milioane de lei. Iar, în aceste împrejurări se creează un precedent periculos de pedepsire a agenților economici pentru greșelile comise de autoritățile publice (pag.17).

Ca urmare, impunerea declarantului, după 4 ani, de a achita taxe vamale de 75 % din valoarea mărfii respective, în situația în care anume autoritatea vamală este recunoscută responsabilă de crearea situației în care importatorul nu a cunoscut despre pretinsa epuizare a cotelor tarifare, constituie riscul încălcării flagrante a dreptului de proprietate garantat de Art.1 Protocolul 1 CEDO.

Referitor la cererea reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța notează următoarele.

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (11) din Codul procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, instanța denotă că, reclamantul SRL „Orhei - Vit" a fost reprezentat pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată de avocatul Lefter Aurel, în baza mandatului anexat la dosar (f.d. 81, vol. I) și drept cheltuieli de asistență juridică avocatul reclamantului a pretins suma de 10 000 lei.

Conform recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată de către Consiliul Uniunii avocaților din RM, prin Decizia nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, care prevede că cheltuielile pentru asistența juridică și onorariul avocatului, trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, să țină cont de complexitatea cauzei; dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența.

Astfel, instanța va admite parțial solicitarea reclamantului și va încasa din contul Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal în beneficiul SRL „Orhei - Vit", cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime totală de 8 000 lei, ca fiind reale, necesare și rezonabile, în raport cu litigiul dedus judecății și a cheltuielilor de traducere în sumă de 3 140,07 lei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate și interpretate eronat în prezentul caz, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul depus de Serviciul Vamal, a admite apelul depus de SRL „Orhei-Vit", a casa integral hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 decembrie 2024 și a emite o decizie nouă prin care acțiunea să fie admisă integral.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. c) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E :

Apelul declarat de Serviciul Vamal, ***se respinge.***

Apelul declarat de SRL „Orhei-Vit”, ***se admite.***

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 decembrie 2024, ***și se emite o decizie nouă potrivit căreia***:

Acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Orhei-Vit” către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale, ***se admite integral.***

Se anulează Decizia de regularizare nr.1868 din 22.10.2021 și procesul-verbal de reverificate a declarațiilor vamale nr. *****din 05.10.2021, în partea constatărilor expuse cu referire la declarațiile vamale nr. ** din 11.07.2017, nr.*****din 27.07.2017 și nr.***** din 04.08.2017.***

Se încasează în mod solidar din contul Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal, în beneficiul lui SRL „Orhei-Vit” suma de 8 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 3 140,07 (trei mii una sută patruzeci, 07) lei cheltuieli suportate la traducerea documentelor.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Președintele completului,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Cașcaval Andrei

Bostan Angela